

Sammanträdestid	16.9.2024 kl. 16.00 – 17.35.
Sammanträdesplats	Kommunkansliet
Beslutande	Valve Wille, ordförande, ansluter kl. 16.40, Blomqvist Kicki, Ekström Anders, ansluter kl. 16.05, Eriksson Jonas, Jansson Linda, Mikhalev Dimitri, ersättare för Listerby Sandra, vice ordf., Viktorsson Nina,
Frånvarande	
Övriga närvarande	Sjödahl Pamela, kommunfullmäktiges ordförande, Jansson Harry, kommunfullmäktiges vice ordförande, Dreyer Christian, kommundirektör, Eriksson Heidi, biträdande kommundirektör, sekreterare, Rösgren Mathias, planläggare, §§ 171–172, 15 min, Ivansson Maja, planerare, §§ 171–172, 15 min.
Paragrafer	§§ 169–186
	Jomala den 16.9.2024 Wille Valve Heidi Eriksson
Protokoll- och bilagejustering	Jomala den 16.9.2024 Linda Jansson Dimitri Mikhalev
Protokollet framlagt till påseende	Kommunkansliet i Jomala den 17.9.2024 Biträdande kommundirektör Heidi Eriksson
Utdragets riktighet bestyrker	Jomala / 202_ _____

Sammanträdestid	16.9.2024 kl. 16:00
Sammanträdesplats	Kommunkansliet

Ärenden:

169 §	Sammanträdet konstituerande	1
170 §	Anmälningsärenden	2
171 §	Delgeneralplaneändring av fastigheterna RNr 3:97, 3:166 och 3:167 i Sviby	3
172 §	Detaljplaneändring tomt 3-4 i kvarter 42023 i Möckelö	6
173 §	Gaturitningar Vikingadalen.....	7
174 §	Ändringsbudget kommunens räddningsväsende	8
175 §	Taxa ålands räddningsmyndighet.....	9
176 §	Barnomsorgstaxa fr.o.m. 1.1.2025	10
177 §	Fritidshemsavgifterna fr.o.m. 1.1.2025	12
178 §	Fritidshemmens arbetsplaner för läsåret 2024–2025	13
179 §	Skolornas arbetsplaner för läsåret 2024–2025	14
180 §	Motion gällande ungdomars psykiska hälsa.....	15
181 §	Avrop vårdinformationssystem.....	17
182 §	Förslag på representater till samarbetsgrupp för tätortstrafiken.....	19
183 §	Lagförslag om tryggnad av kommunal service, utlåtande.....	20
184 §	Lagförslag om ändring av landskapslagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som skall arbeta med barn, utlåtande	23
185 §	Oasen boende- och vårdcenter k.f, frågan om framtida ägarskap	24
186 §	Sammanträdet avslutande.....	26

169 §

SAMMANTRÄDETS KONSTITUERANDE

Kommunstyrelsens sammanträde inleds av Jonas Eriksson då han innehaft styrelseuppdraget längst och varken styrelsens ordförande eller vice ordförande är närvarande vid sammanträdet konstituerande. Till mötesordförande utses Jonas Eriksson för paragraferna §§ 169–176. Wille Valve ansluter till sammanträdet kl. 16.40 och agerar ordförande för §§ 177–186.

SAMMANTRÄDETS ÖPPNANDE

Sammanträdet inleds kl. 16.

SAMMANKALLNING OCH BESLUTFÖRHET

Kallelsen sänds ut fem dagar före sammanträdet. Inom samma tid ska sammanträdet delges på kommunens elektroniska anslagstavla. Kommunstyrelsen är beslutför då minst hälften av ledamöterna är närvarande.

Kommunstyrelsen konstaterar att sammanträdet är lagligt sammankallat och beslutfört.

PROTOKOLLJUSTERING

Till protokolljusterare utses Linda Jansson och Dimitri Mikhalev.

FÖREDRAGNINGSLISTAN

Föredragningslistan godkänns enhälligt enligt kallelsen.

---

170 §

ANMÄLNINGSÄRENDEN

Kommunstyrelsen delges följande information:

1. Intern planering av delgeneralplan för Kungsö har inletts. Pausades tidigare på grund av oklarheter kring VA men detta är nu under beredning. En annan bidragande faktor till att planeringen återupptas är att inventeringarna som gjordes för området år 2016 kostade 60 000 euro och är giltiga i 10 år.
2. Jomala kommuns tekniska förvaltning har tagit i bruk ett system för digital felanmälan för kommunal teknik. Personer som rör sig på kommunens gator, vägar, parker, byggnader och så vidare kan nu göra en digital felanmälan om man observerar brister, till exempel gropar i vägar eller brister i lekparksområdena. Mer info hittas på kommunens hemsida.

BESLUT:

Antecknas till kännedom.

Dnr: DIARIET 13/22

171 §

DELGENERALPLANEÄNDRING AV FASTIGHETERNA RNR 3:97, 3:166 OCH 3:167 I SVIBY

KST § 11/24.1.2022:

Kommunsekreterarens beredning:

Padelcenter Åland Ab anhåller om en detaljplaneändring på fastigheten Kv 42410 RNR 3:166 (170-424-3-166) och fastigheten 42410 B RNR 3:167 (170-424-3-167) samt del av fastigheten Kasberg RNR 3:97 (170-424-3-97-M637). Syftet är att bygga ut Padelhallen med två nya banor. För att möjliggöra detta önskar markägaren öka exploateringsstalet (e-talet) från 0,3 till 0,46 samt förlänga nuvarande byggruta norrut. Detta skulle göras genom ett byte/flytt av grönområdet. E-talet skulle vara samma som de omkringliggande affärsområdena har idag. Markägaren önskar att en extern planläggare, vilken framgår av anhållan, utför ändringen. Anhållan, enligt bilaga:

./. Bilaga A – KST § 11

Kommunens planläggare har lämnat utlåtande över anhållan. Planläggarens utlåtande, enligt bilaga:

./. Bilaga B – KST § 11

Av utlåtandet framgår att en detaljplaneändring i enlighet med anhållan även kräver en delgeneralplaneändring då parkområde ska ändras till kvartersområde. Planläggaren förordar dock en detaljplane- och delgeneralplaneändring, under förutsättning att markägaren följer de villkor som planläggaren framför under rubriken ”Utlåtande och slutsats”.

Kommunens planläggare är inkallad som sakkunnig.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar godkänna anhållan om detaljplaneändring på fastigheten Kv 42410 RNR 3:166 och fastigheten 42410 B RNR 3:167 samt del av fastigheten Kasberg RNR 3:97 i Sviby, under förutsättning att de villkor som framgår i bilaga B under rubriken ”Utlåtande och slutsats” följs. Markägaren ska vidare stå för samtliga planläggnings- och inventeringskostnader samt inkomma med målsättningar för planändringarna. Vidare ska markanvändnings- och föravtal vid behov upprättas och godkännas innan en plan kan antas. Den externa planläggaren godkänns.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

KST § 171/11.9.2023:

Padelcenter Åland Ab har 22.8.2023 inkommit med en komplettering till sin anhållan om detaljplaneändring. Anhållan 22.8.2023, enligt bilaga:

./. Bilaga C – KST § 171

Av den kompletterade anhållan framgår det att markägaren önskar utöka planområdet, tillägga ett nytt användningsändamål samt byta extern planläggare. Markägaren önskar planlägga området väster om den nuvarande Padelhallen för byggande av ett parhus.

Kommunens planläggare har inlämnat ett utlåtande över den kompletterade anhållan. Utlåtande 31.8.2023, enligt bilaga:

./. Bilaga D – KST § 171

Av utlåtandet framgår att kommunens planläggare förordar:

- en delgeneral- och detaljplanändring där rekreationsområdet väster om Padelhallen ändras till kvartersområde för flerfamiljshus samtidigt som bostadstomten i kv 42444, tomt 10, ändras till parkområde i enlighet med överenskommelse med markägaren.
- ett möjliggörande av friluftsbänor öster om Padelhallen.
- att den nya externa planläggaren godkänns.
- att de inlämnade målsättningarna kan godkännas som grund för planändringarna.
- att kommunens dagvattenstrategi bör beaktas och följas.
- att möjligheten för en framtida vandringsled norrut bör anvisas i planändringarna.
- att det säkerställs att det på området inte finns skyddade växter, djur eller annat.

Kommunens planläggare och planerare är inkallade som sakkunniga.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar godkänna den kompletterade anhållan i enlighet med beredningen ovan. Den nya externa planläggaren godkänns.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

KST § 171/16.9.2024:

Bitr. kommundirektörens beredning:

Innan den ovan nämnda detaljplaneringen blir aktuell behöver delgeneralplanen för området ändras för att tillåta tilltänkt planering. General- och delgeneralplaner upprättas av kommunens planläggare och/eller planerare.

Kommunens planerare har tagit fram ett förslag till ändring av delgeneralplan för Sviby och Torp byar, fastigheterna 170-424-3-196, 170-424-3-166, 170-424-3-167 och 170-424-4-66, inklusive målsättningar och beskrivning daterad 22.8.2024. Förslag till ändring av delgeneralplan, enligt bilaga:

./. Bilaga E – KST § 171

Genom förslaget till delgeneralplaneändring möjliggörs utbyggnad av padelhallen norrut, e-talet ökas från 0,3 till 0,46, grönområdet väster om HI-

området omvandlas delvis till BS-1 område (småhusdominerat bostadsområde) och en fastighet inom närliggande område som tidigare planerats för bosättning omvandlas till område för närrekreation.

Förvaltningen förordar att planändringen förs till samråd. Enligt 30 § plan- och bygglagen (ÅFS 2008:102) ska de som berörs av en plan, om det kan anses vara ändamålsenligt med planens syfte och betydelse, ges tillfälle till samråd och att yttra sig skriftligen eller muntligen över planförslaget. Enligt 8 § 2 mom. plan- och byggförordningen (ÅFS 2008:107) ska ett meddelande om samråd delges berörda per post, anslås på kommunens anslags- och tavla eller publiceras i minst en lokal tidning med allmän spridning i landskapet senast 14 dagar före samrådsmötet.

Kommunens planläggare och planerare är inkallade som sakkunniga.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen godkänner planändringens målsättningar och beslutar hålla samråd enligt 30 § plan- och bygglagen gällande förslag till ändring av delgeneralplan för fastigheterna 170-424-3-196, 170-424-3-166, 170-424-3-167 och 170-424-4-66, inklusive beskrivning daterad 22.8.2024.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

Dnr: DIARIET 273/24

172 §

DETALJPLANEÄNDRING TOMT 3-4 I KVARTER 42023 I MÖCKELÖ

KST § 172/16.9.2024:

Bitr. kommundirektörens beredning:

Eklunds bygg har den 11.9.2024 inkommit med anhållan om detaljplaneändring för tomt 3-4 i kvarter 42022-23 i Möckelö. Anhållan, enligt bilaga: Bilaga A – KST § 172

./.

Kommunens planläggare har lämnat utlåtande över anhållan, enligt bilaga: Bilaga B – KST § 172

./.

Enligt nu gällande detaljplan antagen 2010 finns det för de aktuella tomterna krav att de ska bebyggas med tvåvåningshus med källare. Planändringen skulle innebära att de tvingande kraven avlägsnas så att tomterna kan bebyggas med bostadshus i ett till 1½ plan utan krav på källarvåning

Kommunens planläggare förordar ändring av detaljplanen med motiveringen att omfattande sprängningsarbeten på området kan undvikas. Då den ursprungliga detaljplanen upprättades var de aktuella tomterna mitt i den brantaste delen av bergsformationen i kvarteren. Efter att de övriga tomterna längs Thurevägen bebyggs har höjdskillnaden minskat avsevärt samt att de övriga tomterna endast bebyggs med enplanshus. Det bindande vånings-talet på två våningar med källare passar inte ens mera in med den befintliga byggnationen, tvåvåningsbyggnader på dessa tomter skulle sticka ut från de övriga byggnaderna. Tomterna kan även på ett lämpligt sätt bebyggas utan källarvåning då höjdskillnaderna jämnats ut då tomterna neder om fyllts upp.

Planläggaren föreslår att målsättningen för planändringen är att avlägsna det bindande kravet på två våningar med källarvåning för tomt 3 i kvarter 42023 och tomt 4 i kvarter 42022 samt att ändringen av detaljplanen görs i kommunens regi enligt av kommunen fastställd planläggningstaxa.

Kommunens planläggare och planerare är inkallade som sakkunniga.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar godkänna ansökan om detaljplaneändring för tomt 3 i kvarter 42023 och tomt 4 i kvarter 42022 i Möckelö, under förutsättning att markägaren åtar sig att stå för planläggningskostnaderna. Kommunstyrelsen beslutar godkänna kommunens planläggningskansli som planläggare samt detaljplaneändringens målsättningar.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

173 §

GATURITNINGAR VIKINGADALEN

KST § 173/16.9.2024:

Bitr. kommundirektörens beredning:

Nora-Hus Ab har 10.9.2024 uppgjort förslag till gaturitningar för Vikingadalens bostadsområde. Gaturitningar, enligt bilaga:

./.

Bilaga A – KST § 173

Enligt plan- och byggförordningen (2008:107) för landskapet Åland antar kommunen gaturitningar efter att förslaget varit utställt under minst 14 dagar. Innan utställningen skall ägare och innehavare av fastigheter som gränssar till gatuområdet meddelas.

Gaturitningarna för Vikingadalen är beroende av att detaljplanen för området som antogs av kommunstyrelsen genom § 150/19.8.2024 vinner laga kraft. Det finns inget formellt hinder för att gaturitningarna ställs ut till allmänt påseende trots att detaljplanen inte ännu vunnit laga kraft ännu. Då kommunstyrelsen efter utställningen ska fatta beslut om antagande av gaturitningarna så behöver detaljplanen ha vunnit laga kraft.

Teknisk chef förordar:

Kommunstyrelsen godkänner gaturitningarna enligt bilaga A daterade 10.9.2024 och beslutar att ställa ut dessa till allmänt påseende under 14 dagar.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen godkänner gaturitningarna enligt bilaga A daterade 10.9.2024 och beslutar att ställa ut dessa till allmänt påseende under 14 dagar.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

Dnr: DIARIET 269/24

174 §

ÄNDRINGSBUDGET KOMMUNENS RÄDDNINGSVÄSENDE

KST § 174/16.9.2024:

I samband med bildandet av en för Åland gemensam räddningsmyndighet har handhavandet av kommunens operativa räddningsväsende överförts till kommunstyrelsen. Därmed har en ändringsbudget för 2024 tagits fram. Styrelse och fullmäktige har tidigare behandlat en ändringsbudget gällande räddningsmyndigheten. Förutom vissa tekniska justeringar i kontoplan och kostnadsställe så har även 8000 euro tillförts Jomala FBKs driftsbidrag för att täcka ökade räntekostnader för tillbyggnaden av garage.

Förslag till ändrad budget för det operativa räddningsväsendet, enligt bilaga:

./.
Bilaga A – KST § 174

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att budget för 2024 justeras enligt Bilaga A gällande kommunens brandväsende.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

Dnr: DIARIET 274/24

175 §

TAXA ÅLANDS RÄDDNINGSMYNDIGHET

RN § 17/5.9.2024

Taxa för Ålands Räddningsmyndighet 2025.

Taxorna utgående från löner justeras enligt direktiven med 0,8 % medan övriga taxor föreslås en justering enligt konsumentprisindexets förändring juli 2023-juli 2024 om 3,0%.

./.

Bilaga A-RN § 17, taxor 2025.

Räddningschefens förslag: Den gemensamma räddningsnämnden omfattar förslaget till taxa för Ålands Räddningsmyndighet 2025 enligt bilaga A-RN § 17.

Beslut:

Enligt förslag.

KST § 175/16.9.2024:

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar föreslå inför kommunfullmäktige att taxan för Ålands räddningsmyndighet 2025 fastställs enligt bilaga A.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

Dnr: DIARIET 270/24

176 §

BARNOMSORGSTAXA FR.O.M. 1.1.2025

KST § 176/16.9.2024:

Barnomsorgschefens beredning:

Enligt landskapslag om barnomsorg och grundskola (ÅFS 2020:32, ÅFS 2022:55) ska kommunen senast tre månader före en ändring av avgifterna införas meddela vårdnadshavarna om ändringar, det vill säga senast den 30 september 2024.

Kommunen har i nuläget tre olika avgiftskategorier; 60 % (upp till 25 timmar/vecka), 80 % (25–35 timmar/vecka) och 100 % (över 35 timmar/vecka). Utjämningsperioden vid oregelbunden vårdtid är fyra veckor.

Kommunen har även under år 2024 tillämpat en rabatt där de som har 60 % och 80 %-avtal och endast förlägger sin vistelsetid mellan kl. 8-15 får 20 % rabatt på sin avgift. Efter ett år med rabatten för de med deltidsbarnomsorg som förlägger den mellan kl. 8-15 kan barnomsorgsförvaltningen konstatera att den ej fått önskvärd effekt och bör tas bort.

Enligt LL om barnomsorg och grundskola del II 14 § beviljas barnomsorg i den utsträckning det är förenligt med det enskilda barnets bästa. Endast i särskilda fall är det förenligt med barnets bästa att vistas i daghemsverksamhet längre än 10 timmar/dygn eller 200 timmar/månad. Vid distriktsmötet 6.9.2024, diskuterades antalet timmar i relation till vårdtidsbokningssystemet. För att få det att fungera optimalt är det nödvändigt att antalet tillgängliga timmar är de samma under varje månad för de olika vårdkategorierna. Därav bör avgiftskategorierna omformuleras inför år 2025. Förordas att inför år 2025 klargöra att heltidsbarnomsorg innebär max 200 timmar/månad, 80 % barnomsorg utgör 160 timmar/månad och 60 % barnomsorg utgör 120 timmar/månad.

Förslag till barnomsorgsavgifter från och med 1.1.2025, enligt bilaga:
Bilaga A – KST § 176

./.

Barnomsorgschefen förordar:

Kommunstyrelsen föreslår inför fullmäktige att barnomsorgsavgifterna från och med 1.1.2025 fastställs enligt bilaga A. Ändringar jämfört med 2024 års taxa är gulmarkerade. Därutöver kan taxan komma att ändras på basen av eventuella indexjusteringar och lagändringar.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför fullmäktige att barnomsorgsavgifterna från och med 1.1.2025 fastställs enligt bilaga A. Ändringar jämfört med 2024 års taxa är gulmarkerade. Därutöver kan taxan komma att ändras på basen av eventuella indexjusteringar och lagändringar.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

Dnr: DIARIET 271/24

177 §

FRITIDSHEMSAVGIFTERNA FR.O.M. 1.1.2025

KST § 177/16.9.2024:

Utbildningschefens beredning:

Enligt landskapslagen om ändring av landskapslagen om barnomsorg och grundskola (ÅFS 2022:55) 22 § 3 mom. ska kommunen senast tre månader före en ändring av avgifterna införs meddela vårdnadshavarna om ändringar, det vill säga senast den 30 september 2024.

Fritidshemsavgifterna justerades inför 2024 så att de står i relation till avgiften för heltidsomsorg enligt landskapslagen om ändring av landskapslagen om barnomsorg och grundskola (ÅFS 2022:55) 22 § 1 mom. Inga förändringar föreslås vad gäller fritidshemsavgifterna inför 2025. Förslag till fritidshemsavgifter fr.o.m. 1.1.2025, enligt bilaga:

./. Bilaga A – KST § 177

Utbildningschefen förordar:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att fritidshemsavgifterna från och med 1.1.2025 för kommunens fritidshem samt fritidshemmet Ugglan i Mariehamns stad fastställs enligt bilaga A.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att fritidshemsavgifterna från och med 1.1.2025 för kommunens fritidshem samt fritidshemmet Ugglan i Mariehamns stad fastställs enligt bilaga A.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

178 §

FRITIDSCHEMMENS ARBETSPLANER FÖR LÄSÅRET 2024–2025

KST § 178/16.9.2024:

Utbildningschefens beredning:

Enligt landskapslagen om ändring av landskapslagen om barnomsorg och grundskola (ÅFS 2022:55) § 2 ska varje fritidshem göra upp en arbetsplan som beskriver hur enheten ska förverkliga:

- 1) barnomsorgens målsättning,
- 2) den pedagogiska verksamheten i enlighet med den läroplan som landskapsregeringen fattat beslut om enligt 1 mom.,
- 3) sådana anvisningar som landskapsregeringen utfärdat med stöd av denna lag, samt
- 4) samverkan mellan vårdnadshavarna, föräldrarna och andra personer som svarar för barnets vård och fostran.

Arbetsplanen ska godkännas av kommunen och skickas för kännedom till landskapsregeringen. Vårdnadshavarna ska informeras om innehållet i arbetsplanen. Fritidshemmens förslag till arbetsplaner för verksamhetsåret 2024–2025, enligt bilaga:

Förslag till arbetsplan för fritidshemmet Humlan:

./. Bilaga A – KST § 178

Förslag till arbetsplan för Södersunda fritidshem:

./. Bilaga B – KST § 178

Utbildningschefen förordar:

Kommunstyrelsen godkänner fritidshemmens arbetsplaner för verksamhetsåret 2024–2025 enligt bilagorna A-B och skickar arbetsplanerna till kännedom till landskapsregeringen. Arbetsplanerna publiceras på kommunens hemsida.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen godkänner fritidshemmens arbetsplaner för verksamhetsåret 2024–2025 enligt bilagorna A-B och skickar arbetsplanerna till kännedom till landskapsregeringen. Arbetsplanerna publiceras på kommunens hemsida.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

179 §

SKOLORNAS ARBETSPLANER FÖR LÄSÅRET 2024–2025

KST § 179/16.9.2024:

Utbildningschefens beredning:

Enligt landskapslag om ändring av landskapslagen om barnomsorg och grundskola (ÅFS 2020:52) del III 3 kap. 12 § föreskrivs att varje grundskola ska göra en arbetsplan för läsåret som baserar sig på läroplanen. I arbetsplanen ska det finnas bestämmelser om skolans verksamhet under läsåret. Arbetsplanen ska godkännas av kommunen och skickas till landskapsregeringen för kännedom.

./.
Förslag till arbetsplan för Södersunda skola 2024–2025, enligt bilaga:
Bilaga A – KST § 179

./.
Förslag till arbetsplan för Vikingaåsens skola 2024–2025, enligt bilaga:
Bilaga B – KST § 179

Ålands landskapsregering har utfärdat mallar för framtagande av arbetsplaner. De framtagna förslagen till arbetsplaner uppfyller de krav på innehåll som fastställts av landskapsregeringen.

Utbildningschefen förordar:

Kommunstyrelsen beslutar godkänna lågstadieskolornas arbetsplaner för läsåret 2024–2025 enligt bilaga A-B och översänder dem till Ålands landskapsregering för kännedom. Planerna publiceras på skolornas hemsidor.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar godkänna lågstadieskolornas arbetsplaner för läsåret 2024–2025 enligt bilaga A-B och översänder dem till Ålands landskapsregering för kännedom. Planerna publiceras på skolornas hemsidor.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

Dnr: DIARIET 111/24

180 §

MOTION GÄLLANDE UNGDOMARS PSYKISKA HÄLSA

KFG § 26/2.4.2024:

Inför kommunfullmäktiges sammanträde har till ordföranden inlämnats en motion undertecknad av Peggy Eriksson, Harry Jansson, Mona Karlsson, Ann Skogberg och Hansi Karlsson. Motion, enligt bilaga:

./.

Bilaga A – KFG § 26

Peggy Eriksson presenterar motionen.

BESLUT:

Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

KST § 180/16.9.2024:

Utbildningschefens beredning:

En motion gällande ungdomars psykiska hälsa har inlämnats till kommunfullmäktiges möte den 2.4.2024. Motionsställarna önskar:

1. Att Jomala kommun tillsätter en arbetsgrupp med syfte att förbättra samarbetet mellan KST, ÅHS, FPA, skolan och hemmet för att skapa grunden till våra ungdomars välmående.
2. Att skolan (SÅUD) tilldelas medel för att genomföra skolprogrammet "Det syns inte", vilket fokuserar på att öka ungdomars förståelse hur digitala vanor påverkar deras välmående. Programmet är framtaget av forskaren och doktorn i kognitiv neurovetenskap, Sissela Nutley, även känd på Åland.

Ett förbättrat samarbete kan vara önskvärt men det bör samordnas på landskapsnivå då det gäller samarbete mellan ovan nämnda aktörer. Om det finns konkreta exempel på när samarbetet inte fungerar så behöver de lyftas till utbildnings- och kulturavdelningen vid landskapsregeringen så att de kan ta ett helhetsgrepp för hela Åland.

Skolledarna inom SÅUD har vid sitt Distriktsmöte den 14.6.2024 diskuterat ärendet och meddelar att SÅUD:s skolor är intresserade av att genomföra skolprogrammet "Det syns inte" under 2025 under förutsättning att medel beviljas till fortbildning av den pedagogiska personalen.

En offert har begärts in från Arts & Hearts för att hålla en 2–3 h Workshop Onboarding för den pedagogiska personalen inom SÅUD på plats på Åland. Kostnaden för Workshopen blir ca 1 900 euro. Kostnaden kan delas mellan samtliga skolor i distriktet som deltar i skolprogrammet "Det syns inte".

Sissela Nutley kan föreläsa om forskningsläget för beslutsfattare alternativt vårdnadshavare. Om så önskas kan en offert begäras in för dessa föreläsningar.

Kostnaden för varje skola att genomföra skolprogrammet är ca 1 700 euro/skola.

Utbildningschefen förordar:

Kommunstyrelsen i Jomala förordar inför kommunfullmäktige att skolprogrammet ”Det syns inte” genomförs i Jomala kommuns lågstadieskolor och att budgetmedel reserveras i 2025 års budget. Vidare föreslås att en fortbildningsinsats görs till den pedagogiska personalen i SÅUD:s regi och att kommunalförbundet därför behöver reservera tillräckliga medel i sin budget för 2025 för att genomföra detta.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen i Jomala förordar inför kommunfullmäktige att skolprogrammet ”Det syns inte” genomförs i Jomala kommuns lågstadieskolor och att budgetmedel reserveras i 2025 års budget. Vidare föreslås att en fortbildningsinsats görs till den pedagogiska personalen i SÅUD:s regi och att kommunalförbundet därför behöver reservera tillräckliga medel i sin budget för 2025 för att genomföra detta.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

---

181 §

AVROP VÅRDINFORMATIONSSYSTEM

KST § 181/16.9.2024:

ÅDA Ab har upphandlat möjlighet för kommuner och kommunalförbund att få åtkomst till ÅHS kommande vårdinformationssystem Cosmic samt option på kommande socialvårdssystemet Viva. Systemen tillhandahålls av Cambio Healthcare Systems.

Gällande boendeservice och institutionsvård är det att föredra att ha ett system där kommunen kan dela data med ÅHS gällande sådant som exempelvis medicinering. Det system som idag finns där bl.a. Oasen har tillgång till delar av journalen via Abilita kommer att försvinna när ÅHS byter till nytt system. I dagsläget har Jomala inga egna vårdplatser men det finns beslut i kommunfullmäktige på att bygga egna vårdplatser. Det är därför önskvärt att kommunen avropar Cosmic för att få tillgång till extern journal.

ÅDA har delgivit kommunerna två avtalsutkast, huvudavtal samt tjänsteavtal. Avrop måste ske senast inom oktober. För att kunna vara med på en förstudie av Viva och därmed ha möjlighet att avropa även detta krävs att Jomala först avropar Cosmic. Jomala använder idag Abilita Socialvård för att hantera en del av myndighetsutövningen gällande äldreomsorg. Abilita Socialvård kommer att sluta underhållas av leverantören och på sikt bör ett nytt system tas i bruk. Det är i ljuset av detta rimligt att vara med på förstudien av Viva.

Bilagan med kostnaden per användare är inte offentlig. En prisindikation från ÅDA ger vid handen att priset per användare är ca 30 euro per månad, dvs ca 360 euro/år. Med användare avses en fysisk tjänsteinnehavare med personlig inloggning. Före det att kommunen har boendeplatser i egen regi bedöms behovet vara maximalt en handfull användare för att hantera hemserviceklienter. Om 80% av kommuner och kommunalförbund avropar får Åland tillgång till resiliensmedel från EU vilket sänker kostnaden. Priset för förstudien gällande Viva är 12.000 euro som delas på de som önskar vara med. Åtminstone Mariehamn och KST kommer att vara med.

Före avtalet kan undertecknas ska vad som i avtalet kallas en beställarorganisation bildas. Premisserna för denna förhandlas i nuläget mellan ÅHS och övriga aktörer. Vilket inflytande kommunen kommer att ha i den är oklart. Däremot framgår av avtalet att kommunen avsäger sig en stor del av sin möjlighet att representera sig själv mot leverantören. Det vore fördelaktigt om omständigheterna kring beställarorganisationen är klara före kommunen avropar.

Avtalsutkast:

./. Bilaga A – KST § 181

./. Bilaga B – KST § 181

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar meddela ÅDA Ab samt Cambio Healthcare Systems att Jomala kommun har som preliminär avsikt att avropa Cosmic samt vara del av förstudien för Viva ("KommunVIS"). Kommunstyrelsen beslutar att kommundirektören har rätt att ingå och underteckna avtal. Om kommundirektören bedömer att det finns anledning för kommunstyrelsen att pröva ärendet igen förs det åter till kommunstyrelsen för ny bedömning.

Jäv:

Linda Jansson samt Anders Ekström anmäler godkänt jäv i enlighet med förvaltningslagens 24 § och lämnar salen under ärendets behandling.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

Dnr: DIARIET 265/24

182 §

**FÖRSLAG PÅ REPRESENTATER TILL SAMARBETSGRUPP FÖR
TÄTORTSTRAFIKEN**

KST § 182/16.9.2024:

Bitr. kommundirektörens beredning:

Ålands landskapsregering har den 2.9.2024 begärt in förslag på personer till den samarbetsgrupp och referensgrupp som landskapsregeringen avser att tillsätta rörande tätortstrafiken i Mariehamn och Jomala. Begäran, enligt bilaga:

./.

Bilaga A – KST § 182

Samarbetsgruppen ska bestå av tjänstemän och förvaltningen ämnar föreslå kommunens tekniska chef samt planläggare till uppdraget. Referensgruppen ska bestå av politiska företrädare och kommunen ombuds föreslå en-två kandidater. Namn och kontaktuppgifter på representanterna ska vara landskapsregeringen tillhanda senast den 30.9.2024.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen utser två representanter till referensgruppen för tätortstrafiken i Mariehamn och Jomala.

BESLUT:

Kommunstyrelsen utser Hansi Karlsson och Kicki Blomqvist till referensgruppen för tätortstrafiken i Mariehamn och Jomala.

Dnr: DIARIET 253/24

183 §

**LAGFÖRSLAG OM TRYGGANDE AV KOMMUNAL SERVICE,
UTLÅTANDE**

KST § 183/16.9.2024:

./.

Landskapsregeringen har inkommit med begäran om yttrande över lagförslag om tryggnad av kommunal service. Lagförslag, enligt bilaga: Bilaga A – KST § 183

Lagförslaget har tidigare behandlats i kommunstyrelsen §145/23.8.2021 samt §48/14.3.2022.

Sedan förra remissen har följande ändrats:

- Den allmänna motiveringen har kompletterats och delvis omstrukturerats.
- Definitionen av nyckeltalen har preciserats.
- Vissa tidsfrister har förlängts.
- Rollfördelningen vid utvärderingsförfarandet har förtydligats.
- Regler och tidsramar för förverkligande och uppföljning av åtgärdsprogram har lagts till.
- Siffermaterialet har uppdaterats med kommunernas bokslutsuppgifter för 2021, vilket dock innebär att det inte är de senaste uppgifterna. Materialet kommer att uppdateras med bokslutsuppgifterna för 2023 innan lagförslaget lämnas till lagtinget.

Inget substantiellt har ändrats. Nedan en kort beskrivning av lagförslaget:

Ett antal kriterier har fastställts för när en kommun anses ha en synnerligen ansträngd ekonomi:

Kriterium 1

Ett ackumulerat underskott som inte åtgärdas inom två år. Detta kriterium ska ensamt innebära att en kommun är en kommun med synnerligen ansträngd ekonomi.

Kriterier 2 och 3

Om båda dessa kriterier uppfylls två år i rad är kommunen en kommun med synnerligen ansträngd ekonomi.

Kriterium 2 - Årsbidrag i förhållande till avskrivningar och nedskrivningar understiger 100 %. För detta används tre års medeltal.

Kriterium 3 - Soliditeten understiger 50 %.

Om en kommun utgör en kommun med synnerligen ansträngd ekonomi skall landskapsregeringen informera kommunen och begära en redogörelse över situationen av kommunen. På basen av redogörelsen kan landskapsregeringen besluta att inleda ett utvärderingsförfarande. Utredningen skall göras av tre personer: en från kommunen, en från landskapsregeringen och en

oberoende ordförande. Under utredningen skall större investeringar i kommunen godkännas av landskapsregeringen. Som framgår ovan är landskapsregeringen inte tvungen att inleda utredningsförfarande, utan kan välja att inte göra så.

Utvärderingsrapporten skall sedan tillställas landskapsregeringen som delger kommunen den. I utredningen skall finnas förslag på åtgärder. Kommunens fullmäktige fattar sedan beslut om åtgärder och effekterna av dessa följs upp.

Om åtgärderna inte får avsedd effekt eller det under utredningsskedet framkommer att det saknas möjlighet att rädda kommunens ekonomi kan landskapsregeringen besluta att inleda en särskild kommunindelingsutredning. Inte heller detta beslut måste fattas, utan landskapsregeringen kan välja att inte inleda en utredning. Denna utredning kan leda till att landskapsregeringen fattar tvingande beslut om förändring av kommunstrukturen. En sådan ändring förutsätter inte att fullmäktige i de berörda kommunerna samtycker. Det finns ingen automatik i detta heller. Oavsett vad utredningen kommer fram till kan landskapsregeringen välja att inte gå vidare med strukturella åtgärder.

Det som är nytt jämfört med dagens lagstiftning är sammanfattningsvis att kriterier införs för att avgöra när en kommun har synnerligen ansträngd ekonomi och att det även införs en möjlighet att tvinga fram en ändring av kommunstrukturen mot kommunfullmäktiges vilja. Sett utifrån ett perspektiv om invånarnas rätt till service är detta rimligt. Det kan i och för sig anföras att invånarna, i det fall de anser sig ha undermålig service, borde välja ett fullmäktige som bejakar samgång men det räcker inte eftersom även mottagande kommun måste bejaka en frivillig samgång. Därför kan det ur ett perspektiv om invånarnas rättigheter anses försvarbart att landskapsregeringen under vissa omständigheter kan tvinga fram en ofrivillig kommunstrukturändring (förutsatt att den nya kommunen klarar av att leverera den service invånarna har rätt till).

Den beskrivna processen har dock två svagheter:

För det första är den långsam och fylld av möjligheter att avbryta sammanslagningsprocessen. Generellt sett är det bättre med en sammanslagning före krisen är ett faktum. När de föreslagna kriterierna uppfylls är krisen redan långt kommen. Om exempelvis en kommun har akut likviditetskris uppfyller den kanske inte kriterierna men är ändå uppenbart i kris. För att inte låta situationen förvärras ytterligare före åtgärder verkställs borde processen påskyndas så att man snabbare kommer till beslut om en eventuell kommunstrukturändring. Vidare borde inte landskapsregeringen kunna välja att inte starta en utvärdering eller att inte starta en kommunindelingsutredning. Om dessa beslut görs valbara finns det risk att andra aspekter än de lagen syftar till kommer att inverka på besluten.

För det andra är det en svaghet att det som föreslås ger den ekonomiskt utsatta kommunen möjligheter att medverka, men inte den eller de kommuner som kan komma att beröras. Om exempelvis Lumparland skulle utvärderas kan det tyckas rimligt att Föglö och Lemland i ett tidigt skede involveras eftersom det är de kommunerna som i första hand kan tänkas beröras av en eventuell ändring av kommunstrukturen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar delge landskapsregeringen beredningen ovan som Jomala kommuns remissvar gällande lagförslag om tryggnad av kommunal service.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

Dnr: DIARIET 259/24

184 §

**LAGFÖRSLAG OM ÄNDRING AV LANDSKAPSLAGEN OM
KONTROLL AV BROTTSLIG BAKGRUND HOS PERSONER SOM
SKALL ARBETA MED BARN, UTLÅTANDE**

KST § 184/16.9.2024:

Landskapsregeringen har inkommit med begäran om remissutlåtande över förslag till ändring av landskapslagen om kontroll av brottslig bakgrund för personer som skall arbeta med barn. Utlåtandet skall vara LR tillhanda den 25.10.2024. Lagförslag, enligt bilaga:

./.

Bilaga A – KST § 184

Lagförslaget innebär dels att arbetsgivaren kan kräva straffregisterutdrag även för anställningar under 3 månader och att det utvidgas till att gälla även service enligt landskapslagen om privata hälso- och sjukvårdstjänster. Vidare föreslås att man ska få anteckna vilket datum ett straffregisterutdrag har uppvisats.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen meddelar Landskapsregeringen att Jomala kommun välkomnar ändringen.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

Dnr: DIARIET 275/24

185 §

OASEN BOENDE- OCH VÅRDCENTER K.F, FRÅGAN OM FRAMTIDA ÄGARSKAP

KST § 185/16.9.2024:

Vid diskussioner med Oasen boende- och vårdcenter kf:s medlemskommuner samt Oasens styrelse har frågan om Jomalas eventuella övertagande som huvudman behandlats. Senaste träffen hölls 11 juni 2024 och då önskade övriga medlemskommuner få ett avtalsutkast presenterat för sig. Ett diskussionsunderlag har därför tagits fram. Avtalet innebär att övriga medlemskommuner säljer sina andelar till Jomala som därefter avvecklar förbundet och tar över som huvudman. Under en övergångsperiod har varje kommun rätt att nyttja samma antal andelar som idag och under denna period tillämpas nuvarande kostnadsfördelning. Från och med ett visst datum i framtiden ändras det antal platser kommunerna köper till en ny fördelning som respektive kommun kan bestämma. Från det datumet betalar varje kommun för sitt antal beställda platser. Det här upplägget ger kommunerna möjlighet att vid övergången ändra sitt platsinnehav till verkligt behov, både gällande antal och vilken typ av plats.

För att göra den nya organisationen effektiv betalar varje kommun för sina reserverade platser utan att man räknar detaljerat på nyttjandet. Detta ger en förutsägbarhet för samtliga inblandade och minskar administrationskostnaderna. Eftersom uträkningen kommer att göras transparent och Jomala kommun kommer att betala lika mycket per plats som övriga kommuner och därmed själv kommer att belastas av ineffektivitet i samma grad som övriga kommuner finns ingen anledning för övriga att befara omotiverade kostnadsökningar.

Om ett avtal kan nås finns möjlighet för Jomala att utveckla Oasen till ett modernt boende som tillhandahåller de olika typer av boende som kommunerna behöver. En om- och/eller tillbyggnad kan också göras så att det totala platsantalet som tillhandahållas kan ökas och nyttja synergieffekterna med att utveckla på ett ställe istället för att kommunsektorn sprider ut sina enheter.

Avtalsutkast för utlåtande
Bilaga A – KST § 185

./.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar skicka avtalsutkastet till Oasens övriga medlemskommuner på utlåtande. Utlåtandet bör vara inne senast den 15 oktober och förutom kommentarer på avtalet innehålla hur många platser och av vilken typ kommunen önskar köpa i framtiden. Den fortsatta behandlingen är sedan att kommunstyrelsen beaktar inkomna utlåtanden och skickar ett slutgiltigt avtalsförslag.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

---

186 §

SAMMANTRÄDETS AVSLUTANDE

Sammanträdet avslutas kl. 17.35.

./.
Besvärsanvisning, enligt bilaga:
Bilaga 1.

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE OCH BESVÄRSANVISNING

FÖRBUD ATT SÖKA ÄNDRING

Vad förbudet grundar sig på

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § kommunallagen (ÅFS 1997:73) rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer i protokollet: **171–177, 180, 181, 183-186**

Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom ett skriftligt rättelseyrkande enligt 110 § kommunallagen kan framställas över beslutet.

Paragrafer i protokollet: **169, 170, 178, 179, 182**

Enligt annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut.

Paragrafer i protokollet och grunderna för besvärsförbud: -

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE

Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas samt tid för yrkande av rättelse

Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Myndighet hos vilken rättelse yrkas är:

Kommunstyrelsen i Jomala
PB 2
AX-22 151 JOMALA

Paragrafer i protokollet: **169, 170, 178, 179, 182**

Yrkandet ska framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes eller tre dagar efter att ett e-postmeddelande med beslutet skickades, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att ett meddelande om att beslutet finns tillgängligt på kommunens webbplats publicerades på kommunens elektroniska anslagstavla.

Rättelseyrkandets innehåll

Rättelseyrkandet ska innehålla ändringsyrkande (hur man vill att beslutet ska ändras) och vad det grundar sig på (varför beslutet ska ändras). Yrkandet ska undertecknas av den som framställer det.